

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

*студентка Хом'як М.П.
асистент Тимченко І.О.*

В силу зростання ролі інтелектуального капіталу і необхідності підвищення життєдіяльності населення актуальною стає проблема соціального прогресу суспільства і розвитку самої людини. Власне цим визнається головна мета розширеного відтворення, творчого, найбільш ефективного і постійно зростаючого ресурсу економіки. У цьому контексті рекреація і туризм сьогодні розглядаються як національне явище сфери реалізації прав і потреб людини в системі життєзабезпечення, як сфера технології реалізації потреб і попиту в ринкових умовах, як специфічний сектор національної економіки і як невід'ємна складова соціально-економічної політики держави та регіонів.

Перспективи розвитку рекреації та туризму в Україні зумовлюються дією широкого спектра природних, історико-культурних, соціальних, економічних та політичних факторів, які мають чітко виражену регіональну специфіку. Крім цього, особливості сучасної ситуації полягають у тому, що формування високорозвиненої національної індустрії рекреації та туризму та її інтеграція в світовий ринок туристично-рекреаційних послуг пов'язані з необхідністю розв'язання гострих соціально-економічних проблем в період трансформації суспільно-економічних відносин.

Природно-рекреаційні ресурси є основою розбудови спеціалізованих закладів короткочасного та тривалого розміщення людей з метою задоволення їхніх рекреаційних потреб: лікувально-оздоровчих, культурно-освітніх, спортивних. Звичайно, їх розташовують за межами постійного проживання людей, на територіях, що характеризуються певним рекреаційним потенціалом. Найбільша територіальна концентрація рекреаційної діяльності є характерною для Криму, Карпатського регіону та приморських територій Одеської, Миколаївської, Донецької областей.

Україна має різноманітні природні рекреаційні ресурси (кліматичні, біологічні, гідрологічні, ландшафтні, джерела мінеральних вод, лікувальні грязі тощо). Загальна площа земель, придатних для рекреаційного використання, в Україні становить 15,6 відсотка території, в тому числі рівнинних рекреаційних ландшафтів – 7,1, гірських – 2,3 (у Карпатах – 1,9, в Криму – 0,4). Близько 7,8 млн. га відносять до умовно придатних для рекреації земель (мають обмежене рекреаційне значення).

Головною рушійною силою розвитку туризму в Україні залишаються економічні вигоди, які він надає. Так, туризм стимулює розвиток елементів інфраструктури: готелів, ресторанів, підприємств торгівлі тощо. Він

призводить до збільшення доходної частини бюджету за рахунок податків, що можуть бути прямими (плата за візу, митний збір) або непрямими (збільшення заробітної плати робітників призводить до збільшення сум прибуткового податку, що сплачується ними в бюджет). Крім цього, туризм має широкі можливості для залучення іноземної валюти і різного роду інвестицій.

Також туризм сприяє ширшому розвитку економіки, утворюючи галузі, що обслуговують його індустрію, забезпечує зростання доходів населення та підвищення рівня добробуту нації.

Туристична діяльність – це така галузь, яка розвивається швидкими темпами і в найближчі роки вона може стати найбільш важливим сектором підприємницької діяльності. Прогнози Всесвітньої туристичної організації щодо розвитку туризму у світі повною мірою стосуються й України. Забезпечити належну віддачу від потужного туристично-рекреаційного потенціалу, використати його в інтересах активного відпочинку та оздоровлення можна лише за умови правильної організації та ефективного управління туризмом.

На міжнародному ринку Україна фактично невідома як країна з розвинутою рекреаційною індустрією. Будучи однією з найбільших країн Європи, вона не має жодного туристичного представництва за кордоном, не здійснює рекламних заходів і не має запланованих на національному рівні рекламних кампаній для зарубіжного ринку.

Найсуттєвішими перешкодами розвитку туристично-рекреаційного потенціалу нашої країни можна назвати такі:

- 1) негативний імідж України в цілому щодо проведення тут відпочинку, відсутність належної реклами;
- 2) транспортні труднощі, пов'язані з приїздом в Україну та пересуванням по її території;
- 3) низький рівень розвитку інфраструктури, якості продукції і послуг;
- 4) недосконалість нормативно-правової бази забезпечення рекреаційної діяльності, несприятливий клімат інвестування.

Виконання вищезазначених завдань зумовить прискорений розвиток рекреаційно-туристичного та санаторно-курортного комплексів України, зробить його конкурентоспроможним, життєздатним та самоокупним, створить сприятливий клімат для споживача та зацікавленість для інвесторів.

Необхідність пошуку раціональних шляхів активізації використання рекреаційно-туристичного потенціалу диктується, також, перспективами економічних результатів та соціальних наслідків розвитку цього сектору національної економіки, який має стати реальним засобом її оздоровлення, відновлення культурного та духовного потенціалу народу України, його трудового потенціалу.